

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12).
Fiume, Clotilde utca (Via Clotilde) 4. szám. I. em.
Nyomda telefonszáma lapzárta előtt 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egész évre . . . 42 kor. || Negyed évre . . . 11.— kor
Fél évre 21 || Egy hóra . . . 3.75
EGYES SZÁM ÁRA FIUMBAN 14 FILLÉR.
Hivatalos hirdetések milliméter sora 60 fill.

„A Tengerpart” az egyetlen fiumei lap, a mely előzetes cenzúra alatt áll.

Az imperializmus harca

ez a világháború és az imperializmus harca a nép akaratát ellen a háborúnak az az új fázisa is, amelybe az ántánt Oroszországot most belekergeti. Amerika, Anglia és Franciaország imperializmusa nem nézheti tétlenül, hogy Európában egy olyan államalakulat formálódjék ki, amely kizárólag a nép akaratán nyugszik és amelynek sem expanzív, sem imperialista törekvései, kifelé irányuló gazdasági, vagy területi céljai mincsenek, mert ha az állameszme, amelynek állapotán a bolsevikiek Oroszországa kiépül, tartós jellegűvé válik és olyan irányban fejlődik ki, hogy a más nemzetek javaira törvő verseny szükségére nélkül is boldogult tud, akkor ez feltétlen veszedelmét jelentené annak a nagygazdasági politikának, a mely egyedül és kizárólag a fegyverek erejére támaszkodva irányította Európa sorsát.

Imperialista tartalma csakis a kapitalizmusnak van, aminthogy ezt a háborút is csak azok a kérdések és érdekek mozgatják, amelyek Európa kapitalizmusának világkonkurrenciájából élesedtek ki. Természetes hogy a kapitalista világgyártórendszer következtében ezek az érdekek bizonyos mértékig általános érdekeké is váltak és ezért volt lehetséges, hogy a felvetődött európai és világproblémák nemzeti és nemzetiségi jellegét is nyertek. Alapjában véve azonban kizárólag gazdasági természetű kérdések és az imperializmus egymásra törvő hatalmi versengése miatt fajult el az ösztönös és természetes nemzeti érzés nemzeti gyűlölködéssé. Az imperializmus, jól tudván, hogy csakis gazdasági jelszavakkal nem vihetné bele a népeket az egymást marangoló véres küzdelembe, mesterségesen fejlesztette ezt a gyűlölködést és így vált lehetővé, hogy ennek az évtizedeken át jól kiszámítottan folytatott, öntudatos munkáinak a következtében urrá lehetett a népek érzési felett.

Ez a világháború azonban a kapitalizmus minden nagy hatalma és erőssége mellett se valósítja meg azokat az álmokat, a melyeket Európa imperialistái hozzá fűztek. Sem az angol, sem a francia, sem a német hódító politika nem tud olyan babérokat aratni és olyan eredményeket elérni, a melyekre vágyódott és mindinkább nyilvánvalóvá lesz, hogy legyen bár győző, vagy legyőzött, végződök bár ez a háború remissel, a békét csakis kölcsönös megértés

és meggyezés alapján lehet létrehozni. Ma már világosan látja mindenki, hogy egyes népek leigázása árán nem lehet a világot ettől a borzalmas háborútól megszabadítani, nem csupán azért, mert ez újabb világveszedelem magvát hintoné el, hanem azért sem, mert azokat a nemzeti mázzal bevont gazdasági kérdéseket, amelyek miatt ez a háború — és alapjában véve a világtörténelem majdnem minden háborúja — megindult, nem lehet fegyverrel megoldani. Az imperializmus tehát csalódottan várja az események végkifejldését és felbőszültségében minden eszközt és minden alkalmat megragad arra, hogy a befejezés elé akadályokat gördítsen, mert még mindig reménykedik, hogy a dolgok olyan fordulatot is vehetnek, amelyek céljaira nézve kedvezően alakulnak. És miután ebben a törekvésben Európa minden államának, sőt Amerikának az imperializmusa is megható egyetértéssel találkozik össze, tulajdonképpen ez az oka annak, hogy a háború még mindig tart és még csak sejteni se lehet, hogy mikor fog átmenni a békébe.

Az imperializmusnak ezt az erkölcsi vesereségét tette még súlyosabbá az orosz forradalom, amely minden expanzivitás nélküli államalakulat felé vitte Oroszországot. Európa kapitalizmusa megdöbönt ama lattal nézte, hogy miként hódítanak az orosz népben azok az eszmék, amelyek a tiszta

népakaraton felépülő állam megteremtését hirdetik és amelyek új társadalmi berendezkedés képét mutatták. Ez az új társadalmi berendezkedés nem alapszik a kapitalista termelési rendszeren, a tőke erejét nem arra akarja felhasználni, hogy azt egyes „kiválasztott” kezekben koncentrálva, a tőkének hatalmat kölcsönözzön a nagy tömegek felett, hanem arra, hogy azzal a nemzeti jólétet lehetővé tegye és a tiszta népujalmat megszilárdítsa. A kapitalizmus joggal félt tőle, hogy ha ez a kialakulás Oroszországban simán és zökkenő nélkül fog végbemenni, akkor ez a körülmény a háború után esetleg befolyással lehet Európa többi országainak gazdasági életberendezkedésére is és ez a mélyebben szántó oka annak, a miért Anglia és Franciaország imperializmusa, támogatva Amerika európai expanzivitása által, a bolsevikiek uralmát le akarja törni. Hogy ezzel egyúttal a központi hatalmak katonai helyzetére is esetleg befolyást tudnak gyakorolni, ez csak pillanatnyi előny és nem a főcél, mert a valódi tendencia odairányul, hogy a háború utáni jövőre való tekintettel a népkarant orosz államának megferemtését lehetetlenné tegyék. Jól mondta tehát Lenin, hogy az Oroszországban folyó küzdelem a népkarant harca az imperializmussal és a világ jól teszi, ha odafigyel, hogy ez a harc miként fog végződni.

Németország nem tervez katonai intézkedéseket Oroszországban

Az orosz kormány hiálványt intézett az általi proletárjaihoz -
Összeesküvés Lenin és Troczkij ellen - Páris újól bombázzák -
Újabb zavargások Görögországban

A tegnapi vezérkari jelentéseket tegnapi Legújabb-rovatunk végén közölliük.

ÖSSZEESKÜVÉS LENIN ÉS TROCZKIJ ELLEN.

BERLIN, aug. 9. Svájci lapok jelentik Moszkvából, hogy ott nemrég felfedeztek egy Lenin és Troczkij elleni összeesküvést. A rendőrség széleskörű intézkedéseket tett az esetleges merényletek megállítására. Lenin nagyon ritkán jelenik meg az utcán, akkor is katonai fedezet mellett. Amikor néhány nap előtt Helfferichet meglátogatta, az összes utcákon, amelyeken átvezetett az utja, katonaság állott sorfalat.

HADIFOGYAINK HARCA A CSEH-SZLÁVOKKAL.

LUGANO, aug. 9. A Secolo jelenti Londonból: Szibériában a helyzet rendkívül komoly. A legutóbbi két hónapban csak körülbelül 7000 felfegyverzett német fogoly

volt Szibériában, de a számuk most már meghaladja a 31.000-et és további 2—3000 ember már csak felfegyverzésre vár, hogy megtámadja a cseh-szlávokat. Ezzel szemben a Vladivosztojk környékén levő cseh-szláv csapatok távolról sem oly erősek, mint azt jelentették. A német csapatok a Volga vidékén vannak összpontosítva, hogy a vörös gárdával együtt megtámadják a csehek. Mindenesetre, írja a Secolo, sürgősen cselekedni kell.

KOZÁKOK FOGLALTAK EL ORENBURGOT

STOCKHOLM, aug. 9. Dutov tábornok, az orenburgi kozákok főparancsnoka, aki Orenburgot elfoglalta, mozgósította az orenburgi kerület összes kozákjait. A mozgósítási parancsban a tábornok követeli, hogy a bolsevikiek vonuljanak ki Orenburg kerületéből. Segítséget ígér a szomszédos kerületeknek és a cseheknek.

AZ OROSZ NÉP FELFEGYVEREZÉSE.
ZURICH, aug. 9. Pétervári gyárak és műhelyek meghatalmazottainak itteni rendkívüli gyűlése a Moszkvába küldött delegátusoknak azt az utasítást adta, hogy követeljék a nép felfegyverzését.

BÉCSI VELEMÉNY AZ OROSZORSZÁGI HELYZETRŐL.

BÉCS, aug. 9. Bécsi diplomáciai köröket erősen foglalkoztatja az orosz helyzet, a mely a jelen pillanatban kétségtelenül nem tesz kedvező benyomást. Annyi bizonyos, hogy ha a bolsevikiek ellen meg is indul a belső ellenforradalmi mozgalom, az semmiképen sem irányul ellenünk, mert ennek az egyetlen célja, hogy a bolsevikokat megbuktassa. Egyszóval a bolsevikokat megtámadták, azok erejükhez mérten védekeznek, hogy miként dől el a sorsuk, azt egyelőre hivatalosan nem lehet megjósolni. Franz háro moszkvai követ még Bécsben idézik, missziója ügyében különböző tárgyalásokat folytat.

HIREK.

AZ ELSŐ HUSTALAN NAP

volt máma. Beültem a szokott vendéglőmbé és azt mondták, hogy nincs husétel, tessék polentát, vagy barna lisztből készült káposztáskockát, esetleg mákkal leöntött makkarónit emni, mert egyéb nincs. Felnéztem a plafonra, onnan akartam leolvasni, hogy ezekből a luxuriózus eledeléből melyiket válasszam és bosszankodtam, hogy csak egy hídor kellene átmennem, hogy húst ehessen, mert Susákon a kormány bölcseségéből nincs hústalan nap, tegnap pedig nálunk zsirtalan nap is volt és valami fanyaron kesernyész ízt éreztem a számban, mert eszembe jutott, hogy már hetek óta margarinnal főznek Fiumében, nem lehet zsirt vásárolni és így hiába adták nekünk ezt a rendeletet is, mert mi már régen zsirtalan ételleket eszünk.

Van már másfél éve, hogy ezt az ujtást: a hústalan és zsirtalan napokat először behozták, akkor sokat gonyolódttak rajta, még kabarékban is kivívócték és végül az étkezésünk legfőbb intézői is belátták, hogy semmi praktikus haszna nincs ennek az intézkedésnek, mert akinek nincs elég pénz rá, hogy a mai rettenetesen magas busárrakat megfizesse, az amugysem eszik húst, hiszen vannak köztisztviselő családok, akiknek az asztalára havonta talán ha egyszer kerül husétel, akinek pedig erre is jut pénz, az már egy nappal előre behüti a jégcsokrényében a keddi és pénteki busadagot. Így ez az újabb felmelegített rendelet csak a vendéglői étkezésre rászorultakat sújtja, mert a vendéglők ezeken a napokon nem tudják, hogy milyen ételleket főzzenek, mert nem lehet semmit se beszerezni. És nem mulasztatom el, hogy ide ne írjam, amiről a vendéglősök panaszkodnak, hogy tudniillik a városi közelmérés olyan mostohán bámulik el a nyilvános étkezőhelyekkel, hogy egyáltalán nem is törődik velük. Más városokban a vendéglők is kapnak annyi tisztet és kenyert, amennyi jegyet beszolgáltattak a városnak, mert joguk van hozzá, hogy jegy ellenében kenyeret és tésztát adjanak a vendégeiknek, Fiumében kénytelenek egy kiló tisztárt 16—18 koronát fizetni a dugárusoknak, ha a vendégeiket ki akarják szolgálni. Ezért is olyan hihetetlen magasak a vendéglői árak és igazán nem

tudjuk, mi akadályai lehet annak, hogy a város ezen az állásponton változtasson?

Ezzel nem csak a vendéglősöknek, hanem elsősorban a vendéglőben étkezőknek használna. A vendéglői tűrhetetlen drágaság enyhítését olyan intézkedéssel lehetne elérni, hogy a város azoknak, akik nem vezetnek háztartást, nem adna bevásárlási könyvecskét, hanem a vendéglőben étkezőkre jutó adagokat a maximális áron a vendéglősöknek adná ki, akik ezzel szemben köteleznék magukat arra, hogy árait mindig a városi közelmérési hivattalal egyetértőleg állapítják meg. Minden városban ez a rendszer van bevezetve, csak éppen Fiumében nem, ahol pedig sokkal több ember étkezik vendéglőkben, mint bármely más városban. Annyit írtunk már a vendéglői drágaság megfékezésének nyilvánvaló szükségéről, de eddig semmi se történt ebben az irányban, holott a vendéglősök, saját bevalásuk szerint, hajlandóak volnának az olesó menürendszer is bevezetni, ha nem kényszerítenek őket arra, hogy az élelmiszereket a városi ellátás hiányában jóval a maximális áron felül, rendszerint uzsoraárakon és dugva szerezzék be.

— A tanítók felmentése. Budapestről jelentik: A honvédelmi miniszter közölte a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel, hogy a hadseregparancsnokság hozzájárult ahhoz, hogy a hadrakelt sereghez beosztott népfelkeltési hadi szolgálatra fegyver nélkül alkalmas segédszolgálatos alkalmazásu legénységi állományu tanítókat, (hadapródokat is beleértve), valamint a honvéd csapatszolgálatra nem alkalmas helyi irodai, hadtűp, kiképzési stb. szolgálatra alkalmas egészen a zászlóságig terjedő rangfokozatu tanítókat a tényleges szolgálat alól felmentse. Az iskolák a tanfelügyelőséghez tegyenek jelentést a felmentendő tanítókról, megnevezvén a tanító rangfokozatát, csapattestét, születési évét. Pontosán megjelölendő a jelenlegi beosztásuk, katonai alkalmasságának fokozatú polgári alkalmaztatásának helye, azok kivül az állomány illetékes póttestének megnevezése. A honvédségnél a zászlónál megjegyzendő, hogy csapatszolgálatra nem alkalmas, vagy helyi, irodai hadtűpszolgálatra alkalmas.

— Egy hadapródjelölt kitüntetése. Varga Gyulát, a m. kir. 31. honvédszállóezred hadapródjelöltjét, aki eddig a II. oszt. ezüst és bronz vitézségi érmekeket kapta meg, most újlag a II. oszt. ezüst vitézségi érmmel tüntették ki.

— Hiány lesz a szivarokban. A szivarosok nagy szomorúságára a közel jövőben még nagyobb lesz a hiány szivarokban. Az a fedőlap ugyanis, amellyel a szivar anyagát beburkolják, a tengeren túl termő dohánylevelekből készül és a behozatal ebből a fedő dohánylevelekből a legminimálisabbra csökkent, sőt teljes megszűnés is várható. Ilyen körülmények között a magyarországi dohánygyárak nem lesznek abban a helyzetben, hogy megfelelő mennyiségű szivart állíthassanak elő. Cigarettaiban nem lesz ilyen hiány, mert annak a dohánynak, amelyből a cigarettát készítik, legnagyobb része Törökországban és Bulgáriában terem, ahonnan dohányimportunk biztosítva van. A pipadohányban nem lesz nagyobb hiány mert Magyarországon a dohányban bőséges termés várható, azonban számolni kell vidéki helyi bajokkal.

— Adjának a városi fürdőkben fürdőruhát. Egy olvasónk panaszkodik nekünk, hogy ellenében a még múlt évben is követtétt gyakorlat, a városi fürdőkben a fürdőzők nem kapnak kölcsönfürdőruhát. A férfemenüket és a fürdőruhákat ugyanis lopkodták és erre a város egyszerűen bezüntette a kölcsönzést. Tekintettel arra, hogy most igen sok idegen és katonatiszt is fürdik és a fiumeiak közül is soknak nincsen fürdőruhája, mert a beszerzés nagy nehézségekbe ütközik, ez az intézkedés igen sok ember számára lehetetlenné teszi a fürdést, holott bizonyára még ma is a város tulajdonában van az a pár száz fürdőruha és férfemenü, amit azelőtt a fürdőkben kölcsönadtak. A lopások ellenében lehetne védekezni, hogy a ruhát és fe-

hérneműt a fürdőkben csak bizonyos betét és használati díj lefizetése ellenében adják ki, ami egyrészt biztosítja a várost az esetleges károsodással szemben és a fürdők fentartási költségeihez való hozzájárulást, jövedelmet is jelent és a fürdőző közönség szempontjait is kielégíti.

— Intézkedések az Adrián nyaraló gyermekekért. Az Est mai közlése szerint, mint budapesti tudósítónk telefonálja, a gyermeknyaraltatási akció, ugyilátszik, helyes körékvágásba terelődött. Ófelsége megbízottja, Schuetzer tábornok intézkedésére lakásokat rekviráltak, a konyhákat állandó felügyelet alá helyezték, az élelmiszerszállítás katonai ellenőrzés alatt áll és az egészségügyi intézkedéseken is javítottak. Minden lakásban katonai kirendeltség van és erre a célra Ófelsége két menetszázadot bocsájtot az akció vezetőségének rendelkezésére. Elrendelték, hogy a felügyelők együtt étkezzenek a gyermekekkel, amit már korábban is elrendeltek, de eddig nem tartottak be. Hasonlóan elmulasztották mosólak felállítását, most ezt a hiányt is pótolják. Udvari hírek szerint Ófelsége a királynéval Szent István napja után Abbáziába érkezik és be fogja járni azokat a tengerparti helyeket, ahol magyar gyermekek vannak elhelyezve. A királynak különben naponta távirati jelentést tesznek a gyermekek egészségi állapotáról és ellátásáról. A szülők küldöttsége jegyzőkönyvben számolt be a nyaralóhelyeken szerzett tapasztalatairól. A Népi Léti Központ küldöttének Budapestre való visszatérte után megszevezik a nyaraló gyermekek második turnusát, a mely e hó végén, vagy szeptember elején fog a tengerpartra leérkezni.

— A Magyar Bank félévi mérlege. Ezidén elsőnek a Magyar Bank és Kereskedelmi Rt., a Fiumei Kereskedelmi Bank anyaintézete hozta nyilvánosságra félévi mérlegét, a mely a múlt évi nyereségáthozattal együtt 8,092.152.14 K tisztta nyereséggel zárult. Az eredményszámla a tavalyi eredménnyel összehasonlítva a következő képet mutatja:
 Jövedelmek: Nyereségáthozat 1.354.553 K 74 f., (1,258.997.69 K.) Tiszta kamatjövdelem 7.193.253.39 K. (4,675.560.78 K.) Nyereségek és jutalékok a banküzletben 3 millió 872.958.14 K. (1,589.834.61 K.) az áruüzletben 2,704.899.35 K. (1,707.155.29 K.) Házbérjövdelemek 214.954.05 K. (112.552.03 K.). összesen 15,340.616.67 K. (9,344.100.40 kor.).

Terhek: Költségek: tisztviselői és egyéb fizetések és általános költségek 4,251.346.41 K. (2,955.653.66 K.) Hadi-jótekkonycélu kiadások 843.187.69 K. Károly király gyermeknyaraltatási akció 1.000.000 K., összesen 1,843.187.69 K. (624.090.33 K.) Leírások: értékesítikendési tartalékszámllára 96.648.10 K. (96.489.33 K.) Adók és illetékek 1.057.282.33 K. (a múlt évben a költségek tételében foglaltatott).

Nyereség-egyenleg: 8,092.152.14 K. (5 millió 667.867.08 K.), összesen 15,340.616.67 K. (9,344.100.40 K.).

A teljes üzleti haszon a folyó bank- és áruüzleti eredményből származik. A kamatjövdelem emelkedése a folyó üzlet fejlődésén és a jelentékenyen megszaporodott idegen tőkék kamatoztatásán kívül onnan ered, hogy a bank alaptőkájének az elmúlt év októberében 100 millió koronára történt felemelése folytán 36.5 millió korona új saját tőkét gyümölcsösztetett.

Az áruüzleti nyereség emelkedése az üzletet által évtizedek óta művelt állandó jellegű áruüzletek kedvező hozamának következménye.

ADAKOZZUNK

— a Magyar Város-Kereskedelmi Egyesületnek —

Az értékpapírállomány az időközben beállott lényeges értékelkedést figyelembe nem véve, ezáltal is az 1914. évi mérlegben alkalmazott árfolyamokon van felvéve.

A betétek összege annak ellenére, hogy a bank ügyfelei a hadikölcsön céljaira tekintélyes összegeket vontak el, a közhatalóságok és közintézmények betéteit figyelembe nem véve, 522 millió koronára emelkedett és így az 1917 június 30-iki összeggel szemben 309 millió, az 1917 december 31-iki mérlegben kimutatott állománnyal szemben pedig 185 millió koronányi emelkedést tüntet fel.

A hadikölcsönjegyzésekben ugyancsak nagy haladás állapítható meg. A banknak sikerült a VIII. hadikölcsön alkalmával 303 millió, az eddigi nyolc hadikölcsönnél együttvéve pedig 1176 millió korona jegyzést a pénzügyminisztériumnak bejelentetnie, megjegyezvén, hogy ez összegképpen az intézet által átvett 5 százalékos m. kir. állami pénztárjegyek nem foglaltnak benn.

Az „Unione” Fiumei Építő R. T. megalakulása. Tegnap délelőtt 11 órakor alakult meg a Cooperativa Építő Szövetkezet helyiségeiben az új „Unione” Fiumei Építő R. T. Az alakuló közgyűlés jóváhagyta az előterjesztett alapszabályokat, elhatározta az eddigi Cooperativa Építő Szövetkezet teljes üzenetét átvételét, valamint az alaptőkének 786 ezer koronáról 5 millió koronára való felemelését. Az első három évre az igazgatóság tagjaitvá választották: Allazetta Antal, Bilz Henrik, Corossacz F. J., Domicich Mátyás, Fidlitz Hugó, Mohovich Péter, Paicurich Mátyás, Rossbacher Flórián, Vin Hamlet és Zandegiacomo Péter. A felügyelő bizottság tagjai lettek: Jerouschegg A. János, Mohovich Egon és Mouton Lajos.

Az új vizgyógyintézet. Tegnap számunkban megemlékeztünk arról, hogy több fiumei főkepezés új gyógyfürdőt és vizgyógyintézetet szándékozik létesíteni Fiumében. Az új fürdőt létesítő konzorcium élén Stuparich hajógyárnok fia áll és már ki is jelölték az új fürdő helyét, amely célra a Bacich-palota szuterrenjét akarják felhasználni, amely eredetileg a fiumei áru- és értéktőzsde helyiségeül volt kiszemelve.

Elfogott vasuti tolvaj. E hó 3-án Dussich Anna háztartásbeli nő Triesztből Fiumén át Zágrába utazott. A vonat fülkájében megismerkedett egy elegáns úrral, aki vele szemben igen udvariasnak és előzékenynek mutatkozott. Utközben az utitárs több ízben leszállt az állomásokon, az egyik állomáson azután eltűnt és csak egy zsebkendőt és szalmakalapot hagyott hátra. Mattuglie előtt a nő észrevette, hogy egy kis fekete bőröndje a fülkéből eltűnt. A bőröndben 4000 koronát tartalmazó pénztárca és 2500 korona értékű nyaklánc, amelyet három nagy gyöngy diszített, egy rubinköves karkötő briliánsokkal, 8 különböző gyűrű és egy toalettkészlet volt. Dussich Anna leszállt a mattugliei állomáson, Voloszkába ment és a lopásról az ottan ijesdőségnak tett jelentést. Ma azután azt közölte az adelsbergi csendőrség, hogy ott elfogott egy Braletich Ferenc nevű 29 éves cillii fiatalembert, akinél megtalálták az ellopott pénzt és ékszereket. Braletich bevallta, hogy a vasuton ő lopta el a táskát. A csendőrség azt hiszi, hogy Braletich személyében igen veszedelmes vasuti tolvajt sikerült elfognia.

Közélelmezési hírek. A városi közlelmezési hivatal megállapította, hogy sokan nem jelentik be a családjukban előforduló haláleseteket, hanem tovább is felveszik az elhalt személy élelmszer adagját. A hivatal tehát figyelmezteti a közönséget, hogy aki a családjában előforduló halálesetet 15 napon belül be nem jelenti a közlelmezési ügyosztálynak, büntető eljárásnak teszi ki magát.

Egyben figyelmezteti az ügyosztály a közönséget, hogy ellenőrzés céljából csak olyanoknak adja át élelmszerkönyvecskéjét, akik a közlelmezési ügyosztály e célra kiállított igazolványával vannak ellátva. — A zöldségcsarnokban a város friss káposztát árusít kilónként 2,30-ért és paradicsomot 3 korona 40 fillérért. Paprika is kapható nagyság szerinti árban.

A fekete-tengeri hajóforgalom központosítása. Brailában megalakult a fekete-tengeri hajózási forgalom központja. Az új központi irodában részt fognak venni az összes magyar, német és osztrák hajózási társaságok, a melyek közös számlára fogják lebonyolítani a hadvezetés szállításait.

Vonatkésés a felhőszakadás miatt. Tegnap este a budapesti gyorsvonat több órással késéssel érkezett be a fiumei pályaudvarra. A magyarországi késésnek az volt az oka, hogy Döbrökönél a felhőszakadás mintegy ötszáz méternyi hosszúságban aláásta a vasuti töltést és a forgalmat csakis átszállással lehetett lebonyolítani. Dombóváról vittek segélyvonatot és arra szálltak át az utasok. A töltést azonban még tegnap kijavították és így a forgalmat most akadálytalanul lebonyolíthatják.

Ismét betörték a Grün-féle szabóműhelybe. Tegnap ismét betörték a mostani Zichy-téren levő Grün-féle szabóműhelybe, ahonnan betörők három hónappal ezelőtt nagyjértékű posztó- és ruhaneműeket vittek el. A betörők, akiknek kilétét eddig nem felezték fel, ezúttal is posztót és ruhaneműeket loptak. A műhely tulajdonosát, özv. Grün Benónét, aki most nincs Fiumében, táviratilag értesítették a betörésről. Csodálatos, hogy a rendőrség bünygyi osztályán, ahol a betörés részletei iránt érdeklődünk, semmit se tudnak erről az újabb betörésről.

A Pesti Hírlap könyvosztálya. Kulturember ma már nem tud elleni könyvek nélkül. Milliós olvasótáborának tett szolgálatot a Pesti Hírlap, midőn Vilmos-császár-ut 78. sz. alatti palotájában megszervezte a „Pesti Hírlap könyvosztályát”, hogy olvasói úgy a Jégrády Testvérek kiadványait, mint bármely más magyar könyvet a leggyorsabban és legolcsóbban megszerezhessek. Sőt ezenfelül könyvkereskedést nyitott a Pesti Hírlap a főváros legforgalmasabb helyén, Erzsébet-körut 1. sz. alatt is.

Árdrágító fűszeresné. Springhet vásárliztos feljelentette a rendőrségen Marussich Antóniát, egy fűszerkereskedés tulajdonosát, mivel a Franek-kávét maximális áron felül árusította.

Balesetek. — Egy gyermek veszedelmes esése. Butkovich Iginio 3 éves fiú ma délelőtt játékközben egy üveglapra esett, mely közvetlenül a szeme mellett súlyos sebet ejtett rajta. Dr. Jellousheg mentőorvos több öltéssel varrta be a sebet. — Leesetta lépcsőn. Gensanich Róza 38 éves trieszti származású asszony ma lakása lépcsőjén megbotlott és több lépcsőfokot esett le, úgy hogy eltörte bal crsőcsontját. A mentők részesítették első segélyben. — Eltörte a lábát. Zoretich János mészáros ma egy megszökött malacot kergetve, leesett egy köfalról és jobb lábát eltörte. A kórházba szállították.

Az anyakönyvi hivatalból. Születések: Balog Károly és Alice fia, Elemér; Schmidt János és Irén fia, Károly; Golubovich Izidor és Flóra fia, Dragan; Zanolla József és Lucia fia, Károly; Susmel Viktor és Mária, leánya, Anna. Halálozások: Murvar Antónia 52 é., Petrónio Dániel 12 h., Kasoric György 2 h., Faidiga Renát 8 é., Pozder Gabriella 38 é., Jardas Mária 55 é., Bortolotti Jeromos 68 é., Diracea Fedóra 3 h., Deveskovi Julia 47 é., Martich Marcella 34 é., Codrich Feri 2 é.

A mai tőzsde. Budapesti tudósítók telefonálják: A megnyitás lauchább volt, de felvétel végrehajtása után ismét megszűnt.

Megnyitási árfolyamok: Magyar Hírlap 1365-68, Osztrák Hírlap 911-12, Leszámitoló 830-32, Agrár 1087, Magyar Bank 979-80, Hazai 657-62, Fabank 979-81, Mercur 360, Urikány 879, Szászvári 979-85, Salgó 1230, Ganz 4295, Lipták 260 66, Rima 1157-63, Schlick 520, Fatermelő 1935-40, Nasici 3435, Allamvasut 1050.

Záróárfolyamok: Leszám. Bank 828, Magyar Hírlap 1359, Osztrák Hírlap 906, Agrár 1080, Hazai 655, Magyar Bank 977, Salgó 1223, Rima 1150, Adria 1880. — A bécsi tőzsdén az Osztrák Lloyd 2085-el zárult.

Apollo Mulató (Via Al. Volta 6.) Esténként pont 8 órától előadás, utána kabaré

LEGUJABB.

NÉMETORSZAG NEM TERVEZ OROSZORSZÁGBAN KATONAI INTEZKEDESEKET.

BERLIN, aug. 9. Helfferich moszkvai német követ berlini megbeszélései után a német nagyfőhadiszállásra utazott. Helfferich utját félhivatalosan azzal indokolják, hogy a moszkvai követ személyesen akart jelentést tenni a német kormányának. Ez a megokolás feltűnő. Az oroszországi zűrzavar egyre nagyobb lesz. Egyelőre nem is lehet sejteni, hogy ki jön Lenin után. Hangsúlyozzák, hogy Németország nem akar Oroszországban katonai, vagy rendőri intézkedéseket tenni.

LENIN AZ ANTANT OROSZORSZÁGI HÁBORÚJÁRÓL.

BÉCS, aug. 9. Lenin tegnap Moszkvában egy négyülésen beszédet tartott, amelyet azzal kezdett, hogy a háború újra itt van, ez a háború dönt majd a forradalom

(Szöveg folytatása a IV. oldalon).

Apróhirdetések.

E rovatban minden szó 15 fillér; vastagabb szedett szó 30 fillér; legkisebb apróhirdetés tíz szó. A kiadóhivatal fentartja magának a jogot, hogy neki nem megfelelő tartalom apróhirdetése közlését megtagadja és az esetleg már lefizetett hirdetési díjat visszaadja.

KÉT SZOBÁS BUTOROZOTT LAKAST keresek lehetőleg fürdőszobahasználattal szeptember 1-ére. Közvetítők díjaztatnak. Ajánlatok a lap kiadóhivatalába kéretnek.

Magyarul is tudó olasz nyelvtanítót, vagy diákokat keresek, aki olaszul megtanít. Cim a kiadóhivatalban.

Gyors- és gépirás. Magyar, német, olasz gyorsírás és gépirás különböző rendszerű gépeken. Tanulás bármikor megkezdhető. Cim Viale Deák 2. (Gyorsírókör).

Kiadó a Corson egy butorozott hálószoba és egy szalón vagy ebédlőnek alkalmas szoba, konyha és fürdőszoba használatlaltal, esetleg cseledőszobával. Cim a kiadóban.

Felvetetik egy fiatal leány jó fizetéssel. Csaka órák és ékszerésznél, Deák Ferenc-fasor 22. szám.

Kiadó azonnalra egy különbejáratu butorozott szoba, Via dell'Industria 52. III.

Kisasszony lehetőleg a biztosítási szakmában jártas, azonnali belépésre kerestetik. — Ajánlatok „555” jelige alatt a kiadóhivatalhoz intézendők.

Nehéz ezüst evőkészlet 12 személyes, 90 darabból álló eladó. Via Ciotta 25. II. em. bair.

Apróhirdetéseket felvesz A TENGERPART kiadóhivatala (Via Clotilde 4. I. em.) és a HÍRBEVÉTELEK HIRLAPIRÓDA (Via Vinc. de Dumala)

sorsa felett, mert most válik el, hogy a francia-angol és amerikai imperializmus legyőzheti-e a nép akaratát. Az imperializmus egyrészt ki akarja irtani itt nálunk, mondotta, a szocializmus fészket. Másrészt pedig új háborúba akarja kergetni Oroszországot a központi hatalmak ellen. Pedig a központi hatalmak nem is akartak beleszólni Oroszország belső ügyeibe, tehát az új háború egyedül az ántánt műve, övé tehát az egész felelősség.

AZ OROSZ KORMÁNY KIÁLTVÁNYA AZ ANTÁNT PROLETÁRIÁTUSHOZ.

STOCKHOLM, aug. 9. Az orosz kormány Franciaország, Anglia, Olaszország és Amerika munkásságához kiáltványt intézett, amelyben megbotránkozását fejezi ki az ántánt politikája fölött. A szovjetkormány óva inti az ántánt proletáriátusát, hogy magát a háborus uszító nagytőke által vezettesse. A szovjetkormány figyelmezteti az ántánt munkásságát, hogy ha tovább is ezen az uton halad, úgy az orosz forradalom hóhérrja lesz.

PARIS UJBÓL LÖVIK.

PARIS, aug. 6. A Havas-ügynökség jelenti: Páris város területének a messzehordó ágyúkkal való lövetése ismét folyamatban van.

INDITVÁNY MALVY MEGKEGYELMEZÉSÉRE.

GENF, aug. 9. A francia kamara szocialista és radikális pártjai a nyári szünet után valószínűleg indítványozni fogják, hogy Malvy amnesztiát kapjon.

UJABB ZAVAROK GÖRÖGORSZÁGBAN.

BERN, aug. 9. Az Agence Hellenique jelentése szerint a konzani haditörvényszék az ottani metropolitát hazafiatlan viselkedése miatt öt esztendei fogházra ítélte. A larissai püspököt Athénben tartóztatták. Papulis tábornokot a thébai katonai lázongások szítása miatt tartóztatták le. Théában tegnap kihirdették az ostromállapotot.

AZ ANGOL KORMÁNY REFORMJAI INDIÁBAN.

AMSTERDAM, aug. 9. Az Allgemeen Handelsbladed közli Montagu indiai államtitkár és Chelsfort alkirály jelentését a brit kormány által Indiában tervezett reformokról. A jelentésből kiderül, hogy messzemenő provinciális önkormányzatot terveznek és ebből a reformból csak egyes olyan vidékeket szándékoznak kikapcsolni, amelyek lakossága még nem érett meg az önkormányzatra. Az alkirály mellé a jelenlegi törvényhozó tanács helyébe két kamara kerülne, az indiai államtitkár jogköre pedig korlátozható. Minden öt évben bizottságot küldenének ki az autonómia működésének megvizsgálására és a vizsgálat eredménye szerint annak kiterjesztését, vagy szűkítését fogják elhatározni.

ANGLIA INTÉZKEDÉSEI

AZ IDEGENEK ELLEN.

BERN, aug. 9. Mint Londonból jelentik, az idegenek ellen irányuló törvényjavaslatot a felsőház bizottsága néhány módosítással elfogadta. A legfontosabb intézkedés, hogy az ellenséges országok alattvalói a háború után tíz évig nem naturalizálhatók.

A KÉPVISELŐHÁZ MAI ÜLÉSE.

BUDAPEST, aug. 9. A képviselőház mai ülésén Szász Károly elnökölt. Harmadszori ülésében is elfogadták a katonai ellátási törvényjavaslatot. Napirend előtt Héderváry Le-

hel személyes kérdésben válaszolt Fényes Lászlónak, aki azt állította róla tegnap, hogy ügynökködött. Fényes László néptribunként szerepel, mint szuverén jár szerte az országban és a nyilvánosság fegyverével fenyegeti meg mindenütt az embereket. Arra a képviselőre, aki ügyvéd is, érvényes az ügyvédi fegyelmi rendtartás, amely az ügynökködést vétségnek nyilvánítja. Alljon elő Fényes nyíltan és mondja meg, hogy ő, Héderváry, kinek és mikor ügynökködött. Amig ezt nem teszi meg, addig hitvány rágalmazónak tartja. Az elnök ezért a kifejezésért Héderváryt rendretasította. Ezután általánosságban és részleteiben is elfogadták a Gyöngyös ujjáépítéséről szóló törvényjavaslatot.

VEZÉRKARUNK MAI JELENTÉSE.

BUDAPEST, aug. 9. Az olasz fronton az általános tüzéségi harc a Hét-község vidékén különösen erős volt. Albániában a harci tevékenység el lanyhult.

A MAI NÉMET JELENTÉS.

BERLIN, aug. 9. A nagy főhadiszállás jelenti:

Rupprecht trónörökös hadesoportja:

Az Ancre és az Avre között az ellenség tegnap a legnagyobb erőfeszítéssel támadott. A sűrű köd által elősegítve páncélkoszijaival behatolt gyalogsági és tüzéségi vonalainkba. A Sommetől északra ellenlökéssel kivetettük állásainkból, a Somme és az Avre között a támadást közvetlen a Mircourt-Harboisier-Caix-Fresnois-Contoire vonaltól keletre tudtuk csak megállítani. Foglyokat és ágyukat veszítettünk. Az általunk foglyul ejtett katonák között angolok, ausztrálok, kanadiak és franciák voltak. A harcmező fölött 31 ellenséges repülőgépet lőtünk le.

A német trónörökös hadesoportja:

A Vesle mentén egyes szakaszokon teljesült a tüzéségi tevékenység. Sikeres részleges harcok Braisnetől két oldalt, a Champagneban és Souaintól északra.

Árjegyzék a „Lloyd” Nyomda Rt. árjegyzékéhez.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó társulat (Murai József).

A Teodó Seearsenalslitalle azonnal felvesz: Vasasztergályost, géplakatost, kovácsot, mintasztalost, kazán- és rézkovácsot, bádógost és szerszámkészítőket, jó ellátással, fizetéssel és lakással. Közelebbi felvilágosításokat a fiumei k. u. k. Seebezirkskommando ad.

Használt vasat vesznek,

Alkinek jó állapotban levő eladó használt vasabroncsai vannak, jelentkezzék Nagel Adolf fiókjánál, 23. számú raktár (Porto Baross). A vasabroncsokat különként két koronáért veszem.

Viszketegséget, sömört, tühí
a leggyorsabban elmulaszt a dr. Fleisch-féle eredeti törvényesen védett

Skaboform kenőcs

Nincs szája. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet, dr. Fleisch-félet kérjünk. Próbátégely 3.-K., nagy tégely 5 K., családi adag 12 korona.

Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél: dr. Fleisch E. „Korona” gyógyszerüzem Győr.

Vételnél a „Skaboform” védjegyre ügyeljünk!

Quarnero kávéház.

FIUME, Via Lod. Kossuth

ESTÉNKENT EGY ELSŐRENDŰ BECSI HÖLGYZENEKAR hangversenye.

Kezdetre 8 órakor Beléptidij nincs.

Számos látogatást kér

MINOLLI HERMANN tulajdonos

BUDAI

szálló és kávéház. Fiume, Deák-Korzó. Mindennap este 8-tól 12-ig BACHMAN JOZSEF hegedűművész elsőrangú szalonzenekarával hangversenyez.

Külföldi kávéházi utalás.

Tulajdonos BUDAI KAROLY

Czukorkák-Sütemények

nagyban kaphatók Neumann és Csernovitz Budapesti cég, fiumei ierakatóban, via Leopardi 9. az Andrássy térenél, Ruhafesték, garantált 1a minőség, minden színben és mennyiségben.

készíthet egy darab

LURION

cipőkrémviaszból egy negyed kiló legfinomabb cipőkrémet. Darabja 2 korona. Mindenütt kapható.

Egy kocka Lurion-cipőkrémviaszot dobj egy negyedliter vízbe, keverd addig, amíg fel nem forrt, akkor vedd le a tűzről és néhány pillanatnyi keverés után töltsd egy elzárható edénybe. A folyadék néhány pillanat alatt megkeményedik és elkészült egy negyed kiló legfinomabb cipőkrém, amely a legnagyobb háztartásban is elegendő egy egész hónapra. A használati utasítás minden borítékon rajta van és könnyen érthető.

Nagybani főraktár:

DE MAYO FERENC, Fiume, Corso 7. szám.